

Bünte(t)lenül karácsonykor

Az utolsó kereszt gondolati kereszt lesz,
Milliók lelkének feszülete egyazon testben.
Már csak szögekért kell imádkoznunk,
Az érző testű, testet tépő szögekért.
(NÉGYSOROS V. Lucz István Ádám)

A soha-ki-nem-nyitott ablakhoz lép. A legtitkosabb, legzártabb ablakhoz. Látni akar.

Azt a Valóságot akarja, amit konokul eltakar előle az egymással viaskodó léthazugságok árnyjátéka.

Ha nem enged a zár, majd ököllel, fejvel, szívvel ...akárhogy is, de szétveri ezt a fém-szálak-rácsosza üveget, ezt a megkövült szűrkeséget. Lehet, hogy közben a ház is megrendül, lehet, hogy megindul a föld is. Talán egy vad mozdulat után zuhanni kezd az ismeretlen mélybe, – de akkor is – lesz ott egy angyalszárnyakkal kitömött felhő, ahol beavatják a fölfelé-zuhanás titkaiba.

Ha elfogadjuk, hogy az ideális költő-indulás bizonyos pokoljáráspróbákat is jelent, Lucz István Ádám indulása igazán ideális.

Lucz István Ádám birtokon kívülről érkezik a világ költői birtokbavételére. Sokgyermekes család, nehéz gyerekkor, tizenhét évesen már hosszú veszteséglista. Mi kell még, hogy az ember ne kérjen és ne adjon kegyelmet – sem önmagának, sem a világnak..? – s hogy mégis egyre a Kegyelmet kérje, keresse, követelje..?!? Hogy egész lényével, mindent egy lapra feltéve költő legyen... Költő, ha verset ír, de az prózában is, költő, ha Kosztolányi-esten a nagy előd verseivel vall saját életéről, költő, ha fölcsap fény-íróknak és filmet készít két csodálatos öregemberről, akik jók voltak hozzá. (S mellesleg megnyer vele egy országos pályázatot, Jancsó Miklós elismerésével).

Költő, ha szeret és költő, ha gyűlöl, – egész lényével dörömböl a Lét kapuján, a halál csont-rácsain, a lét-rettenet és a Lét gyönyör-lüktetése közötti áttetsző-átláthatatlan vékony membránon.

Valahogy belekeveredtem az életébe. Véletlenszerűen / sorsszerűen, ahogy az már lenni szokott. Akkoriban épp egyik súlyos (hetedik? harmincharmadik? hetvenhetedik..?!) válságkorszakát élte. Egyszer csak ott voltam a kórteremben, ahol a lelki traumák testi manifesztációit vizsgálta s gyógyította a tudomány. Ott ültem a klinikai ágy szélén, radnóti diáktársaival, tanárnő-védangyalaival (Fabulya Andreával, Darvas Annával) meg Dobó Csabáékkal váltott műszakban, és jókat beszélgettünk (többnyire vele, de sokszor csak a belediktált altatókkal).

Álma fölött egyébként egy Hamvas-idézet virrasztott (A láthatatlan történet): „A boldogságot csak az bírja el, aki elosztja. A fény csak abban válik áldássá, aki másnak is ad belőle. Mert amikor bennünket elküldtek, az útrabocsájtó hatalom így szólt: Rád bízok minden embert külön, kivétel nélkül mindenkit... Segíts, adj enni, adj ruhát, mindenkire vigyázz úgy, mint magadra, és ne hagyj senkit a sötétségben elmerülni. Amit szerzel, amit

elérsz, amit tudsz, amit átélsz, oszd meg... Felelős vagy minden emberért, aki Veled él, s el kell számolnod minden fillérrel, amit magadra költesz, minden örömmel, amit magadba zártál, és minden boldog pillanattal, amit magadnak tartottál meg. Most eredj és élj, mert a világ a Tied.”

Először a keserűen kacagtató prózai groteszkjét olvastam a kórházi létről, (Csókamuca naplója) aztán a versek következtek. Utoljára a Kincskereső szerkesztőségében fogott el ez a csodálatos érzés (egy Turi Timea-, egy Nagy Gábor-, egy Kövessy Zsolt-vers olvasásakor) – a tehetség fölszikkasztása, a csiszolatlan gyémánt mélytűzű fényjátéka. A NAGY IGÉRET. De rögvést féltetni is kezdtem, akkortájt olvasott könyveim borzongva – csupa Nagy-Halál-téma... S mert épp elég katasztrófát láttam akkoriban, hajlamos voltam olyasmit kihallani ezekből az üzenetekből, hogy: – ki akarok szállni...!

Hálistennek nem az életből akart kiszállni. Csak a (bal)sorsa ellen. De lelke mélyén akkor is érezte, ami talán már tudatosult is benne, hogy az igazi truváj éppen ez. A rosszat jóra fordítani, a sárból aranyat csinálni, a veszteségből nyereséget, a megpróbáltatásokból életerőt varázsolni, a sötétségre válaszul fölragyogtatni a fényt.

Az ember (NEM) születhet büntet(T)lenül Karácsony másnapján. S be kell teljesítenie sorsát... Küldetését.

Féltő gonddal mondom, mintha az unokámat bocsátanám útra:

– Szeressétek ezt a most elsőéves egyetemi polgárt, Lucz István Ádámot! Világító tolla van, s mintha a mi megtisztulás-vágyunkat (is) közvetítené valami végtelen tiszta tudatmezőről.

Simai Mihály

